

Sentralbanken Strategi 25

En velfungerende og stabil økonomi

Sentralbankens samfunnsoppdrag ●

Forutsetninger for å lykkes ●

Særskilte satsninger ●

Norges Bank er [landets sentralbank](#) og utfører viktige oppgaver på vegne av det norske fellesskapet. Vi skal legge til rette for en velfungerende og stabil økonomi. Våre samfunnsoppdrag er førende for alt vi gjør, og strategien skal gjøre oss best mulig i stand til å løse dem.

Dyktige og engasjerte medarbeidere er en forutsetning for å lykkes med oppgavene. Sammen skal vi sørge for stabil, sikker og effektiv drift. Ved å utarbeide relevante analyser av høy kvalitet skal vi legge til rette for gode vurderinger og beslutninger. Samtidig skal vi være en åpen, tydelig og tilgjengelig sentralbank. Mens vi kontinuerlig arbeider for å bli bedre innenfor disse områdene, er det noen satsinger som krever en særskilt innsats i årene som kommer:

- Vi står overfor viktige veivalg i utformingen av fremtidens betalingssystem. I løpet av strategiperioden skal Norges Bank beslutte hvordan neste generasjons oppgjørssystem i norske kroner skal se ut, og vi skal gjøre oss klare til eventuelt å kunne innføre digitale sentralbankpenger.
- Klimaendringer og behovet for energiomstilling preger utsiktene for norsk og internasjonal økonomi. Ved bedre å forstå effektene av klimaendringer og energiomstilling blir vi også bedre i stand til å løse sentralbankens samfunnsoppdrag.
- Tilfanget av data øker, samtidig som den teknologiske utviklingen muliggjør nye typer analyser. Vi skal styrke vår forståelse av økonomiske sammenhenger gjennom bedre utnyttelse av data.

Norges Bank er landets sentralbank og utfører viktige oppgaver på vegne av det norske fellesskapet.

Sentralbankens samfunnsoppdrag

Prisstabilitet og høy og stabil sysselsetting

Finansiell stabilitet og velfungerende markeder

Et sikkert og effektivt betalingssystem

Forutsetninger for å lykkes

Dyktige og engasjerte medarbeidere

Stabil, sikker og effektiv drift

Relevante analyser av høy kvalitet

En åpen, tydelig og tilgjengelig sentralbank

Særskilte satsinger

Utrede og forme fremtidens betalingssystem

Forstå effektene av klimaendringer og energiomstilling

Bedre utnyttelse av data ved hjelp av ny teknologi

Sentralbankens samfunnsoppdrag

Sentralbankens samfunnsoppdrag ●

Forutsetninger for å lykkes ●

Særskilte satsninger ●

Prisstabilitet og høy og stabil sysselsetting

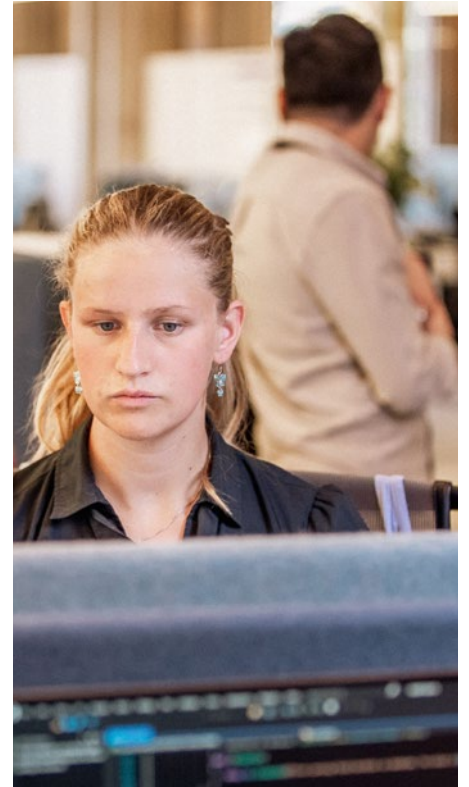
Norges Bank har ansvar for pengepolitikken i Norge. Det overordnede [målet for pengepolitikken](#) er å opprettholde en stabil pengeverdi gjennom lav og stabil inflasjon. Inflasjonsstyringen skal være fremoverskuende og fleksibel, slik at den kan bidra til høy og stabil produksjon og sysselsetting samt til å motvirke oppbygging av finansielle ubalanser. [Norges Banks pengepolitiske strategi](#) gir en ramme for hvordan de ulike hensynene vil veies mot hverandre i møte med ulike forstyrrelser.

Styringsrenten er det viktigste virkemiddelet i norsk pengepolitikk. Gjennom likviditetsstyringen legger vi til rette for at de kortsiktige pengemarkedsrentene holdes nær styringsrenten. Det gjør at styringsrenten normalt også er førende for rentene husholdninger og bedrifter står overfor.

Finansiell stabilitet og velfungerende finansmarkeder

Norges Bank arbeider for at det finansielle systemet skal tåle forstyrrelser slik at det kan fungere effektivt både i normale tider og i perioder med uro. Et stabilt og velfungerende finansielt system er nødvendig for at folk og bedrifter skal kunne betale, spare og låne penger og sikre seg mot økonomisk risiko. At det finansielle systemet fungerer, er også en forutsetning for at styringsrenten skal få gjennomslag til andre renter.

Gjennom analyser, råd og tiltak søker vi å motvirke oppbygging av sårbarheter og bidra til at banker og andre finansinstitusjoner er solide og likvide. Vi følger utviklingen i finansmarkedene tett, og vi har beredskap til å avhjelpe situasjonen ved markedsuro eller dersom det oppstår en finansiell krise. Tiltakene våre kan rettes mot enkeltbanker eller gjennomføres for å bedre markedsforholdene mer generelt.

Det overordnede målet for pengepolitikken er å opprettholde en stabil pengeverdi gjennom lav og stabil inflasjon.

Et sikkert og effektivt betalingssystem

Norges Bank skal fremme et sikkert og effektivt betalingssystem. At betalingssystemet fungerer, er avgjørende for en velfungerende økonomi, for finansiell stabilitet og for gjennomføringen av pengepolitikken.

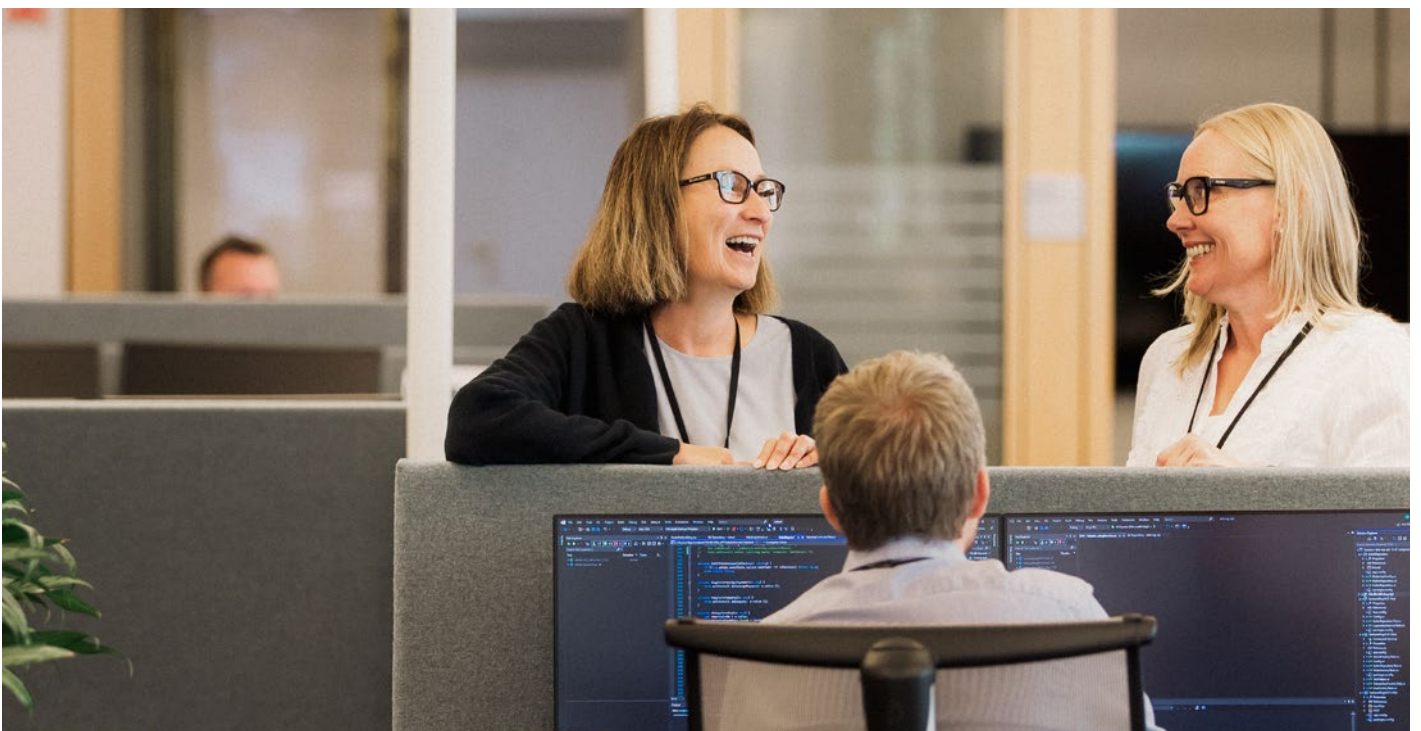
Norges Banks oppgjørssystem skal sørge for at betalinger mellom bankene i Norge skjer raskt og sikkert. Vi har også ansvar for å utstede pengesedler og mynter. Gjennom tilsyn, overvåking og rollen som pådriver for endringer, skal vi bidra til at betalingssystemet fungerer godt.

Andre oppgaver

Norges Bank er statens bank og forvalter statsgjelden. Banken forvalter også landets rettigheter og forpliktelser som følge av deltakelse i Det internasjonale valutafondet (IMF) og er sekretariat for det norske IMF-arbeidet. I tillegg eier og forvalter Norges Bank landets valutareserver. Valutareservene skal kunne brukes i gjennomføringen av pengepolitikken, ut fra hensynet til finansiell stabilitet og til å oppfylle Norges Banks internasjonale forpliktelser.

At betalingssystemet fungerer, er avgjørende for en velfungerende økonomi, for finansiell stabilitet og for gjennomføringen av pengepolitikken.

Forutsetninger for å lykkes

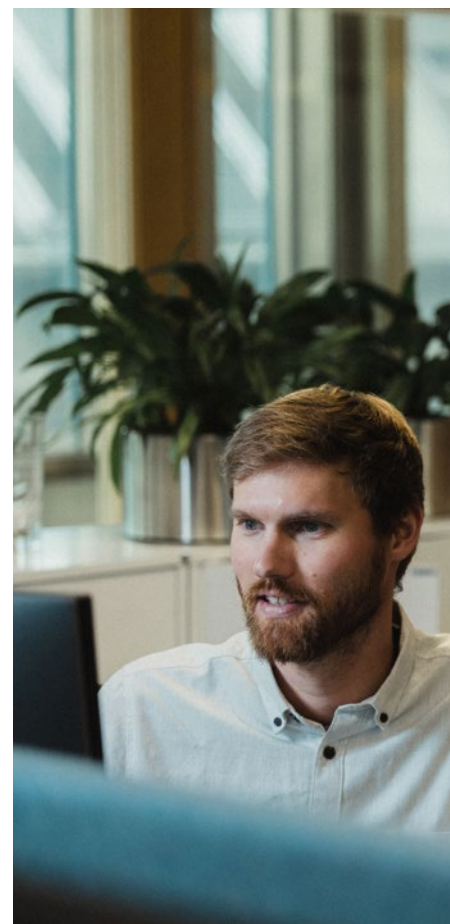
Dyktige og engasjerte medarbeidere

De ansatte er vår viktigste ressurs. Derfor må vi tiltrekke, utvikle og beholde dyktige og motiverte medarbeidere. For å realisere satsingene i strategien må vi særlig videreutvikle vår teknologiske kompetanse. Det vil være nødvendig for å gjøre gode vurderinger i utformingen av betalingssystemet, for virkelig å få utbytte av datasatsingen og for å effektivisere arbeidsprosesser.

Vi skal skape engasjement og gjennomføringskraft ved å tilby meningsfulle oppgaver og gode utviklingsmuligheter. Samtidig skal vi legge til rette for en kultur der vi gjør hverandre gode og har det gøy på jobb.

- Vi skal skape et tydelig fellesskap rundt samfunnsoppdraget. Alle som jobber i sentralbanken, skal vite og kjenne at de er en del av laget som sammen legger til rette for en velfungerende og stabil økonomi.
- Vi skal ha en inkluderende kultur der vi verdsetter ulike meninger og syn og oppmuntrer til nyskaping. Det fordrer at vi respekterer og har tillit til hverandre, er nysgjerrige, lytter, og ber om og gir tilbakemeldinger. Vi skal støtte og utfordre hverandre og lære av våre feil.
- Vi skal arbeide for økt mangfold og bedre kjønnsbalanse både når vi rekrutterer og når vi jobber med medarbeiderutvikling og etterfølgerplanlegging.
- Vi skal gi hver enkelt mulighet til å utvikle seg og oppdatere sin kompetanse. Det skal vi gjøre gjennom faglige utfordringer, relevante kurs og seminarer og målrettede utviklingsplaner. Vi skal også legge til rette for mobilitet internt og for opphold i og samarbeid med andre relevante institusjoner nasjonalt og internasjonalt.
- Vi skal legge til rette for fleksibilitet i arbeidshverdagen og balanse mellom jobb og fritid for den enkelte.

Godt samspill mellom leder og medarbeider er en forutsetning for at de ansatte får realisert sitt potensial og for at vi skal lykkes med å dra i samme retning.

Vi skal skape engasjement og gjennomføringskraft ved å tilby meningsfulle oppgaver og gode utviklingsmuligheter.

- Vi skal utøve tillitsbasert ledelse hvor lederne gir utviklingsmuligheter, oppmuntrer til samarbeid, skaper en inkluderende kultur og legger til rette for psykologisk trygghet. Vi skal videreutvikle bankens ledere og være tydelige på hva vi forventer av dem.

Stabil, sikker og effektiv drift

Å opprettholde stabil og effektiv drift i både normale og urolige tider er en forutsetning for å lykkes med våre samfunnsoppdrag. Effektiv virksomhets- og risikostyring er en viktig del av dette arbeidet. Gode arbeidsprosesser legger til rette for sikker drift. At organisasjonen er preget av høy etisk bevissthet, ansvarlighet og integritet, styrker internkontrollen.

- Vi skal ha virksomhets- og risikostyring i tråd med beste praksis, og styringsinformasjonen skal være relevant og tydelig.
- Vi skal arbeide for å forenkle og effektivisere prosessene våre, blant annet ved å automatisere og ta i bruk ny teknologi.
- Vi skal modernisere de virksomhetskritiske systemene og utnytte skyteknologi for systemer der det gir verdi.

Norges Bank er utsatt for ulike type trusler, og trusselbildet endrer seg stadig. Ved å forstå og håndtere risiko på en helhetlig måte og samtidig ha god beredskap skal vi være i stand til å håndtere uforutsette hendelser.

- En usikker geopolitisk situasjon krever at vi videreutvikler vårt arbeid med sikkerhet, beredskap og krisehåndtering.
- Økt cybertrussel krever skjerpet oppmerksomhet på IT-sikkerhet, og vi skal videreføre vår satsing på cybersikkerhet.

Å opprettholde stabil og effektiv drift i både normale og urolige tider er en forutsetning for å lykkes med våre samfunnsoppdrag.

Relevante analyser av høy kvalitet

Norges Bank skal være landets ledende makroøkonomiske analysemiljø og basere vurderinger, råd og beslutninger på relevante og forskningsbaserte analyser av høy kvalitet. Ved hjelp av Norges Banks egen forskning, samt tett dialog med relevante miljøer utenfor banken, skal vi sørge for at analysene våre holder et høyt faglig nivå også i internasjonal målestokk.

Kompleksiteten i det finansielle systemet øker, og nye aktører kommer til.

- Vi skal øke kunnskapen om nye aktørers betydning for finansiell stabilitet og ha en helhetlig tilnærming når vi analyserer finansielle aktører og markeder.

Fordi omverdenen stadig endres, må vi evne å snu oss raskt og oppdatere analyser og virkemiddelbruk.

- Vi skal forenkle og øke fleksibiliteten i måten vi arbeider på, blant annet ved å søke å gjøre arbeidet med prognoser og rapporter mindre omfattende.

En åpen, tydelig og tilgjengelig sentralbank

Norges Bank utfører viktige oppgaver på vegne av det norske felleskapet. For å bevare institusjonens legitimitet er vi avhengig av tillit fra befolkningen og myndighetene. Tillit bygger vi ved å løse samfunnsoppdragene godt og samtidig være åpne, tydelige og tilgjengelige. Tett kontakt med omverdenen er også en forutsetning for gode vurderinger og beslutninger over tid.

- Vi skal tilpasse måten vi kommuniserer på til dem vi ønsker å nå. Det innebærer at vi noen ganger, som når vi kommuniserer med finansinstitusjonene, skal ha et høyt detaljeringsnivå. Andre ganger, som når vi ønsker å forklare rentesettingen til befolkningen, skal vi snakke på en måte som de fleste kan forstå.
- Vi skal oppsøke dialog og lytte til innspill.
- Vi skal delta i samfunnsdebatten på områder som er viktige for oss, blant annet ved å forklare hva vi mener og svare på spørsmål og kritikk.
- Vi skal legge til rette for at flere av våre medarbeidere representerer Norges Bank eksternt og bidrar til kunnskapsformidling på sine spesialfelt.

God internkommunikasjon bidrar til forståelse og samarbeid og til å bygge felles kultur, identitet og et godt arbeidsmiljø.

- Vi skal legge til rette for informasjonsdeling og meningsutveksling på tvers av organisasjonen blant annet ved å videreutvikle interne digitale kommunikasjons- og samhandlingsverktøy.

For å bevare institusjonens legitimitet er vi avhengig av tillit fra befolkningen og myndighetene.

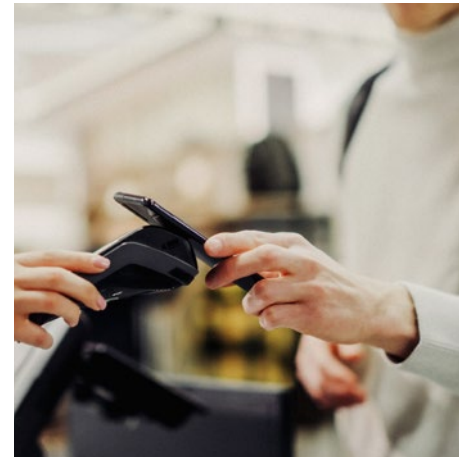
Særskilte satsinger

For å lykkes med våre samfunnsoppdrag fremover er det noen områder som krever en særskilt innsats de neste årene.

Utrede og forme fremtidens betalingssystem

De siste årene har det skjedd store endringer i måten vi betaler på, og ny betalingsteknologi og nye aktører kommer stadig til. Det meste av innovasjonen skjer blant private aktører, men Norges Bank har ansvar for at grunntjenestene i betalingssystemet legger til rette for nyskaping og internasjonal harmonisering. Samtidig skal sikkerheten ivaretas og beredskapen være tilpasset et mer krevende risikobilde. Vi skal sørge for at grunntjenestene utvikles slik at det også i fremtiden er sikkert og effektivt å betale i norske kroner.

- I løpet av strategiperioden skal Norges Bank beslutte hvordan neste generasjons oppgjørssystem i norske kroner skal se ut. Teknologisk utvikling, samt endringer i oppgjørssystemene i land vi samarbeider med, gjør det riktig å starte prosessen med å fornye oppgjørssystemet. Et sentralt spørsmål er om neste generasjons oppgjørssystem skal bygge videre på dagens modell, med dedikerte løsninger for Norges Bank, eller om andre løsninger, som tilknytning til Den europeiske sentralbankens oppgjørssystem, er mer hensiktsmessige.
- Vi skal gjøre oss klare til eventuelt å kunne innføre digitale sentralbankpenger. Digitale sentralbankpenger kan bli nødvendig for at det også i fremtiden skal oppleves som sikkert, effektivt og attraktivt å betale med norske kroner. I strategiperioden vil vi analysere muligheter ved og konsekvenser av å innføre slike penger, samt teste løsninger det kan være aktuelt å innføre. For å få kunnskap og bidra til internasjonal standardisering og samhandling vil vi samarbeide med andre sentralbanker og internasjonale organisasjoner.
- Norges Bank vil bidra til å avklare kontantenes fremtidige rolle og til hensiktsmessig regulering som sikrer at kontantene er tilgjengelige og anvendelige.

Norges Bank har ansvar for at grunntjenestene i betalingssystemet legger til rette for nyskaping og internasjonal harmonisering.

- Kryptoaktiva, «stablecoins» og desentralisert finans øker i omfang. Vi vil bedre vår forståelse av mulige gevinster og risiko forbundet med utviklingen og bidra til regulering som fremmer ansvarlig innovasjon.

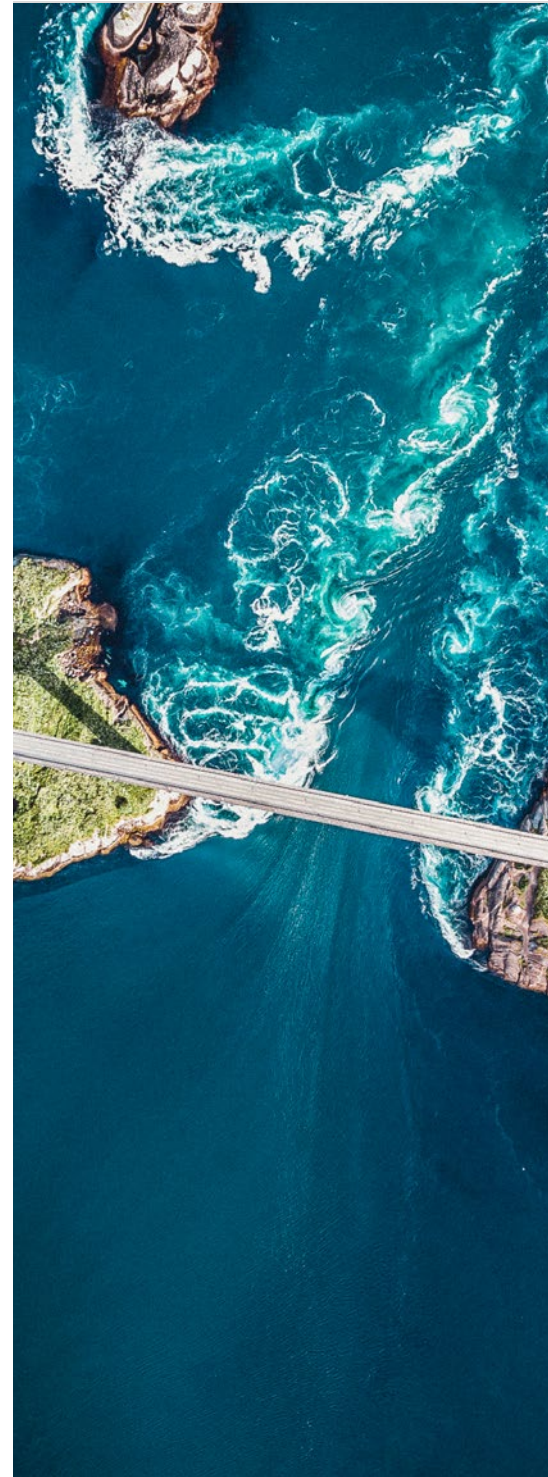
I arbeidet med tiltakene vil vi ha tett dialog og samarbeid med relevante myndighetsorganer, næringens fellesorganisasjoner og andre aktører i betalingssystemet.

Satsingen innenfor betalingssystemet handler om svært viktige veivalg og vil kreve økt bemanning og at banken trekker på eksterne ressurser.

Forstå effektene av klimaendringer og energiomstilling

Klimaendringer og behovet for å redusere utslipp vil i økende grad prege verdensøkonomien fremover. Overgangen til en lavutslippøkonomi og energiomstillingen det krever, innebærer også store endringer for norsk økonomi.

- Ved bedre å forstå effektene av klimaendringer og energiomstilling blir vi også bedre i stand til å løse sentralbankens samfunnsoppdrag. Vi skal styrke kompetansen vår på dette området, og vi skal integrere forhold relatert til klimaendringer og energiomstilling i analysearbeidet vårt. Aktiv deltakelse i nasjonale og internasjonale fora på området, som Network for Greening the Financial System (NGFS), vil være en viktig kilde til kunnskap og inspirasjon. Vi skal også ha tett dialog med ledende akademikere på feltet. I samarbeid med andre skal vi bidra til at det utvikles relevante klimarelaterte data.
- Vi skal aktivt dele kunnskapen vår om hvordan klimaendringer og energiomstilling påvirker norsk økonomi. Dette vil vi gjøre gjennom våre publikasjoner og taler, og gjennom å delta på og arrangere seminarer og konferanser hvor klimaendringer og energiomstilling er sentrale temaer.
- Norges Bank forvalter store verdier. Klimarelaterte vurderinger påvirker i økende grad reguleringer, standarder og klassifiseringer av finansielle eiendeler. Vi skal ha god praksis for håndtering og vurdering av klimarisiko på egen balanse.

Bedre utnyttelse av data ved hjelp av ny teknologi

Tilfanget av data øker, samtidig som den teknologiske utviklingen muliggjør nye typer analyser. Vi skal styrke vår forståelse av økonomiske sammenhenger gjennom bedre utnyttelse av data.

- I løpet av strategiperioden skal vi etablere en ny teknisk plattform for håndtering av analysedata. Dagens dataløsninger er fragmenterte og dels basert på gammel teknologi. En ny dataplattform vil effektivisere analysearbeidet og gjøre det enklere å ta i bruk mer avanserte og fleksible analyseverktøy. Det kan fremme nyskaping, øke vår forståelse av økonomien og gi bedre beslutninger over tid. En ny dataplattform vil også gjøre det enklere å publisere egne data.
- Vi skal etablere ordninger som gir oss tilgang til mer data enn i dag, og vi skal sørge for effektiv tilrettelegging av nye og gamle data. Ved å gjøre det enklere å ta i bruk mikrodata og andre høyfrekvente, ferske data kan vi raskere fange opp endringer i den økonomiske utviklingen. Analyser av detaljerte data bedrer dessuten vår forståelse av økonomiske sammenhenger.
- Vi skal arbeide for mer effektiv styring og kontroll av dataene vi benytter.

Satsingen vil kreve både videreutvikling av egne medarbeidere og at vi henter inn kompetanse og tekniske ressurser utenfra. På sikt forventer vi å hente ut gevinster i form av økt effektivitet og kvalitet på analysearbeidet.

Vi skal styrke
vår forståelse
av økonomiske
sammenhenger
gjennom bedre
utnyttelse av data.